

paa den her omtalte Maade, da kan jeg ikke finde, at dette Offer er overmaade stort. Ja jeg vil sige, at for de ærede Medlemmer, der mene, at det er uret, at vi spise vore Activer op, vil det være en Behagelighed at see dem anbragte i sikkre Vanter, istedetfor at de forbruges. Men jeg kan overhovedet ikke erkjende, at Loven har overordentlig stor Betydning, naar Foranstaltningen, hvad jeg foresætter, at der vil skee, indskrænkes paa den Maade, som jeg foreslaaer, altsaa gjennem fuldstændig Sikkerhed for Statskassen og under den Forudsætning, at Begjæringerne ikke komme væltende ind i store Maasjer; at dette ikke vil skee, derfor troer jeg, at der ligger tilstræffelig Garanti i selve Forholdet. — Der foreligger ikke, saavidt jeg skjønner, nogen egentlig Meningsuoverensstemmelse mellem det ærede Udvalgs Fleertal og mig om de Forslag, som ere stillede af Udvalgets Fleertal og det ærede Medlem for Soro Amts 4de Valgkreds (Holstein). Derimod har det ærede Medlem for Soro Amts 2den Valgkreds (Alberti) udtalt sig mod det af mig til § 1 under Nr. 1 stillede Forslag. Jeg tilstaaer, jeg ikke har kunnet see hvorpaa hans Modstand egentlig skulde begrundes. Jeg finder, at det er Noget, der ligger saa naturligt for, at, naar man vil hjælpe en Mand, som ved en uheldig Lovbestemmelse sættes ud af sin Virksomhed, ind i en anden, da behøves det ikke at sikkre gjennem ham hans Familie en stor pecuniær Fordeel, naar den faaer i Sinds ganstke frivillig at stille sig af med den Besiddelse, som Staten har hjulpet den ind i. Det forekommer mig, at der er gjort Alt, hvad der med Billighed og Rimelighed kan fordres, naar man lader Laanet blive i Mandens eller hans Familjes Besiddelse, saalænge han eller den sidder ved Gaarden, indtil det endelig er afbetalt. Naar det ærede Medlem paaberaabte sig, at det her af mig foreslaaede er en Afvigelse fra, hvad der gjaldt med Hensyn til Domainegodssets, og hvad der er statueret med Hensyn til Soro Academies Gods, Overgang til Selveiendom, da skal jeg ikke kunne sige, hvorledes det har sig med Soro Academies Gods, thi det mindes jeg ikke, men derimod kan jeg bestemt

modstige ham med Hensyn til Domainegodsset, idet det nemlig i Loven af 8de April 1851, § 5, dersom den ærede Formand vil tillade mig at oplæse det, staaer med tydelige og klare Ord: „Kjøbesummen er Fæsteren eller Væteren berettiget til at afgjøre, ved for samme at udstede Forskrivning med første Prioritet i Stedet og affattet som Forskrivninger for Umyndiges Midler, men uopstigelig fra Statskassens Side, saalænge første Kjøber eller hans Enke besidder Eiendommen og behørigt opfylder de Forpligtelser, som Forskrivningen paalægger Debitor“. Det er altsaa en overordentlig lemfældig Anvendelse af den Grundsaetning, der i og for sig forekommer mig naturlig og rimelig, der her i Endringsforlaget er gjort gjældende af mig, og jeg kan derfor ikke finde mig opfordret til Andet end at fastholde det som et Middele til at formindste den Risiko og den Besvær, som man uden Nødvendighed ellers vilde paalægge Statskassen. — Hvad de Forslag angaaer, som vedrøre Sikkerheden, da har jeg allerede ved min første Udtalelse erkjendt, at mit principale Forslag maaskee paa mange Steder i Landet vilde vise sig mindre hensigtsmaessigt; men naar det ærede Medlem for Soro Amts 2den Valgkreds har meent, at 1000 Rd. pr. Td. Hartkorn var saa godt som ingen Hjælp, vil jeg sige, at saavidt min Erfaring og mit Kjsendskab til den Slags Ting gaaer, er 6000 Rd. i en Bondeggaard paa 6 Tdr. Hartkorn ikke saa ringe et Laan; det er efter min Overbevisning et saa stort Laan, som en Mand, der eier en saadan Gaard, kan forrente, naar han skal leve af den. (Krabbe: Nei!) Det ærede Medlem siger Nei, jeg siger Jo, idetmindste er det saaledes i den Kreds, som jeg nærmest kjender. Jeg skal imidlertid erkjende, at trods det, at dette Forslag i og for sig er simplere, navnlig derved, at man undgaaer Taxationen, har det dog den Vanskelighed, at da Hartkornet ikke altid svarer til en Eiendoms Værdi, navnlig i Sjælland, kan det paa sine Steder komme til at virke saaledes, at det bliver det Samme som ingen Hjælp af Statskassen, og naar jeg tør haabe, at enten mit subsidiaire Forslag eller det af det ærede Mindretal af Udvalget under Nr. 2 stillede